

Nr 254.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående rätt för Konungen att i vissa fall inställa tillämpningen av 10 § andra stycket i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 och av § 9 i lagen om rikets mynt den 30 maj 1873; given Stockholms slott den 28 april 1922.

Under återopande av härvid fogade utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att antaga bilagda förslag till lag angående rätt för Konungen att i vissa fall inställa tillämpningen av 10 § andra stycket i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 och av § 9 i lagen om rikets mynt den 30 maj 1873.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

F. V. Thorsson.

Förslag

till

lag angående rätt för Konungen att i vissa fall inställa tillämpningen av 10 § andra stycket i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 och av § 9 i lagen om rikets mynt den 30 maj 1873.

Härigenom förordnas som följer:

Om sådant med hänsyn till utomordentliga, av krig föranledda förhållanden prövas oundgängligen nödigt, må Konungen, på framställning av fullmäktige i riksbanken och efter samråd jämväl med fullmäktige i riksgäldskontoret,

ej mindre för viss tid fritaga riksbanken från den enligt 10 § andra stycket i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 riksbanken åliggande skyldigheten att inlösa guld i plants, som för riksbankens räkning till myntverket avlämnas,

än även förklara, att bestämmelsen i § 9 i lagen om rikets mynt den 30 maj 1873 om rätt för en var, som vid myntverket inlämnar guld, att därför erhålla guldmynt under viss tid icke skall äga tillämpning.

Denna lag träder i kraft den 16 maj 1922 och gäller till den 1 mars 1923. Av Konungen jämlikt denna lag meddelad bestämmelse må ej äga tillämpning längre än till sistnämnda dag.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl.
Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott
den 28 april 1922.*

Närvarande:

Statsråden LINDQVIST, THORSSON, OLSSON, SANDLER, SVENSSON, HANSSON,
ÅKERMAN, LINDERS, SCHLYTER, ÖRNE.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Thorsson anför:

I lag den 31 mars 1922 (nr 126) angående rätt för Konungen att i vissa fall inställa tillämpningen av 10 § andra stycket i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 (nr 27) och av § 9 i lagen om rikets mynt den 30 maj 1873 (nr 31) stadgas, att, om sådant med hänsyn till utomordentliga, av krig föranledda förhållanden prövas oundgängligen nödigt, Konungen må, på framställning av fullmäktige i riksbanken och efter samråd jämväl med fullmäktige i riksgäldskontoret, ej mindre för viss tid fritaga riksbanken från den enligt 10 § andra stycket i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 riksbanken åliggande skyldigheten att inlösa guld i plants, som för riksbankens räkning till myntverket avlämnas, än även förklara, att bestämmelsen i § 9 i lagen om rikets mynt den 30 maj 1873 om rätt för en var, som vid myntverket inlämnar guld, att därför erhålla guldmünt under viss tid icke skall äga tillämpning.

Denna lag gäller till och med den 15 maj 1922.

Angående tillkomsten av de i lagen innefattade bestämmelser tillåter jag mig hänvisa till den proposition i ämnet (nr 138), som Kungl. Maj:t, på tillstyrkan av mig, den 10 mars 1922 avlät till riksdagen.

I en den 22 april 1922 dagtecknad skrivelse hava nu fullmäktige i riksbanken, jämte det fullmäktige gjort framställning om fortsatt befrielse för riksbanken från skyldigheten att inlösa av banken utgivna sedlar med guld, hemställt, att åtgärder måtte vidtagas i syfte att Konungens rätt enligt lagen den 31 mars 1922 måtte utsträckas att gälla till och med utgången av februari månad 1923.

Bihang till riksdagens protokoll 1922. 1 saml. 220 häft. (Nr 253—254.)

Departements-
chefen.

Förut i dag har Kungl. Maj:t på min hemställan beslutat avlåta proposition till riksdagen om medgivande för riksbanken att för tiden från och med den 16 maj till och med den 30 juni 1922 vara fritagen från skyldigheten att vid anfordran inlösa av banken utgivna sedlar med guld efter deras lydelse. På sätt jag vid anmälan av denna fråga anført, har Sveriges industriförbund uttalat sig för att den riksbanken enligt riksbankslagen åliggande skyldigheten att köpa guld till fastställt pris åter må träda i kraft. Emellertid anser jag försiktigheten bjuda att biträda bankofullmäktiges nu föreliggande framställning om utverkande av rätt för Konungen att för tiden till och med februari månad 1923 dels fritaga riksbanken från skyldigheten att inlösa guld i plants dels ock förklara, att bestämmelsen om rätt för en var, som vid myntverket inlämnar guld, att därför erhålla guldmünt under viss tid icke skall äga tillämpning.

Sedan föredragande departementschefen härefter uppläst *förslag till lag angående rätt för Konungen att i vissa fall inställa tillämpningen av 10 § andra stycket i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 och av § 9 i lagen om rikets mynt den 30 maj 1873*, hemställer departementschefen, under åberopande av § 54 riksdagsordningen, att Kungl. Maj:t måtte i proposition föreslå riksdagen att antaga nämnda förslag.

Statsråden Sandler och Örne tillkännagiva, att de icke biträda denna hemställan.

Statsrådets övriga ledamöter instämma med föredragande departementschefen; och behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten gilla vad denne anført och hemställt samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bil. litt. vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Vid protokollet:

B. E. Brimberg.